



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ**

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira  
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad  
Dominicam Septuagesimæ

**Haineuve, Julien**

**Coloniæ Agrippinæ, 1665**

Hac hebdomado consideratur Annuntiatio Angelica, ubi sex gradus  
humilitat[i]s annotantur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-44194**

quàm alius, idcirco ipsi est incumbendum diligentius ut quæ dicta sunt ponderet & sibi applicet, tantoque magis timeat, quanto sibi minus videt timendum. Nam si qui sint ex hac vita puniti, scandalizatus & in errorem inductus sæpe magis plectetur quam alius. Testis ille Propheta qui seductus ab alio, seductioni celsit, mox à leone devoratus est in pœnam suæ defectionis; nec de seducente narratur sumpta pœna. Vide notatum locum; & illud Apostoli transfer ad omnes occasiones dandi vel accipiendi scandalii. Itaque quæ pacis sunt seclumur, & quæ edificationis sunt in invicem custodiamus. Noli propter escam destruere opus Dei: om-

nia quidem sunt munda, sed malum est homini qui per offendiculum manducat. Id est, cum offendiculo & destructione proximi vel suæ ipsius conscientiæ; Omne quod non est ex fide peccatum est. Omne quod quis agit non persuasus id sibi licere, sed vel illicitum putans, vel dubitans utrum liceat, peccatum est. Adverte diligenter: & vide infra à die 16. Januarii. Feria 3. post Dominicam sextam. Et in 2. parte Feria 3. post Dom. Septuagesima. Feria 6. post Dominicam Quadragesimæ. Feria 3. post Dom. quartam Quadrag. Feria 3. infra Hebd. tertiam post Pascha. Et in Indice Verbo Scandalum. Humilitas. Respectus humanus.

Ibid.

3. Reg. 13.

Rom. 14.

HAC HEBDOMADE, consideratur Annunciatio Angelica, ubi sex gradus humilitatis annotantur.

## FERIA SECUNDA.

De primo gradu humilitatis, qui ex his verbis ducitur:  
Missus est Gabriel Angelus à Deo. Luc. 1.

### VERITAS PRACTICA.

Nulla re homo quantumvis gloriosâ, gloriari potest.

RATIO EST, Quia nulla res est hominis quam non ipse acceperit.

Sed nulla re accepta gloriari potest homo. Ergo neque re ulla quantumvis gloriosâ. Et tamen quàm multi vane gloriantur.

### I. PUNCTUM.

Gal. 4.

Ubi venit plenitudo temporis quo misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, primò missus est Angelus Gabriel à Deo in civitatem Galileæ cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro cui nomen erat Ioseph, de domo David, & nomen Virginis, Maria.

Expendi singula possent, sed illud imprimis quod dicitur, Missus esse à Deo Angelum, ut denotetur origo & principium beneficii Redemptionis humanæ esse à Deo. Agnosce beneficium.

Sic porro est de singulis quibusque bonis sic à Deo proveniunt tanquam rivus à fonte. De cæcis ista possideo. Dicebat unus de septem Machabæis. Atque hinc primus humilitatis gradus eruitur, cuius frequentior praxis in propria veritate consistit. Quod nullâ re homo quantumvis gloriosâ gloriari potest.

2. Mach. 7.

Ratio est ita facilis & aperta ut ex ipsis verbis pateat, sed quia in praxi longe est aliis sensus, idcirco non est segniter expendenda.

Primo itaque illud etiam atque etiam vide quàm verum sit nullâ rem esse hominis quam non ipse acceperit. Quid enim habes quod non accepisti, quærit Apostolus. Omnia bona vel sunt temporalia, vel corporalia, vel spiritualia. Estne aliquid horum quod non acceperis? Ac de spiritualibus quidem nonne illud agnoscis tanquam ex fide: Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens à Patre luminis? De corporalibus vero, nonne cum Jobo dicis Deo, Manus tuæ Domine fecerunt me & plasmaverunt me totum in cir. vitu? De temporalibus denique: Nonne ipse Deus: mensis est, inquit, argentum, & mecum est aurum?

1. Cor. 4.

Iacob. 1.

1. b. 10.

Agg. 2.



I. PAR. 29.

Quam præclare David, & tu si sapias cum illo, Tuâ est Domina magnificentia & potentia, cuncta enim quæ in cælo sunt & in terra, tua sunt: tua divitia & tua est gloria: tua sunt omnia, omnia copia de manu tua est, & tua sunt omnia.

ut ipse toties. & tam manifestè tibi significatum voluit: Propter me propter me faciam ut non blasphemem. & gloriam meam alteri non dabo. At ego, inquit superbus, mihi eam; licet non dederis, usurpabo. O detestandam superbiam.

Isa. 48.  
S. Bern.  
Jerm. 4 in  
Nat. Dom.

## II. PUNCTUM.

I. Cor. 4.

I. 3. ad  
Quir. 4.

**S**ED nullâ re acceptâ gloriari potest homo. Sic enim consequenter Apostolus, si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non accepisti? Sic & S. Cyprianus, In nullo gloriantur quando nostrum nobis est; Si quid enim mutuo accepisses vel tanquam depositum, an illo gloriari velles, aut posses tanquam tuo? Sic cogita de re quacunque tua, sic esse tuam tanquam non sit tua. Nam primò non aliter accepisti, quàm ut eam reddas, quoties repetet ille à quo accepisti. Deinde quicquid sit quod acceperis magis est in potestate & dominio Dei, sive ut conservetur in esse suo, sive ut destruat & pereat, quàm in tua potestate, unde magis illud est Dei quam tuum. Denique quomodocumque tuum sit, sic est tibi datum à Deo ut proveniente inde gloriam sibi reservaret, atque ita illud quantum ad gloriam sic considerare debes tanquam non tuum, quia revera non est tuum, ut inde gloriaris. Neque tu ipse ita tuus es ut de te ipso gloriam sumas, cum te tuaque omnia ad Deum velut ad finem referre debeas.

## III. PUNCTUM.

**N**ULLA re igitur homo, quantumcumque gloriosa, gloriari potest: Quia nulla res est quam non acceperit, & nulla re accepta gloriari potest, quia semper manet in dominio illius à quo eam accepit, & cui debet reddere, quoties repetet: nec denique alio fine eam accepisse potuit quam ut omnem inde proveniente gloriam illi referret. Sic præclare Apostolus, Quis igitur est Apollo? quid vero Paulus? Ministri ejus cui credidistis. & unicuique sicut Dominus dedit. Ego plantavi, Apollo rigavit, sed Deus incrementum dedit: Itaque neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus.

I. Cor. 3.

Ah quoties contra peccasti! quàm grave illud peccatum! quid inde damna! quid periculi! quid remedi! Hæc revolve attentius: audi sapientem, Noli extollere te in faciendo opere tuo. Et quidquid egeris semper illud Apostoli cogita, Non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis: sed à sufficientia nostra ex Deo est.

Ecc. 10.

2. Cor. 3.

## FERIA TERTIA.

DE SECUNDO HUMILITATIS  
GRADU AD HÆC ANGELI VERBA.

Ave gratia plena, Dominus tecum. LUC. I.

## VERITAS PRACTICA.

Nulla res est in humanis verè gloriosa.  
RATIO EST, Quia nulla res est vere gloriosa quam non commendat Dominus.  
Sed nulla res est in humanis quam commendat Dominus.  
Ergo nulla res est in humanis vere gloriosa. Ex

saman in his majorem suam homines constituunt gloriam!

## I. PUNCTUM.

**S**IC intueri animo ad volentem Virginii Angelum, ut magis eum loquentem audias; sic verò loquentem audi ut magis mireris quid non loquatur, quam quid loquat.



ogatur. Cur enim laudaturus Virginem tot laudis argumenta silet? Cur nihil de ejus pulchritudine? nihil de ejus nobilitate? nihil de scientia? nihil de potestate? nihil denique de ceteris humanis donis quibus illa plene abundat! Esto, sit gratia plena, esto sit hoc gloriosum & magnificentum. At nonne etiam naturalibus & humanis erat plena donis? nonne hæc etiam gloriosa & commendanda? O Judicia Dei & hominum quam longe diversa sunt! *Non enim cogitationes meae, cogitationes vestrae; neque via vestra, via mea, dicit Dominus: quia sicut exaltantur caeli à terra, sic exaltata sunt via mea à viis vestris, & cogitationes meae à cogitationibus vestris.*

Sunt quidem apud homines humana hæc gloriosa, sed non sic apud Deum, unde non sunt vere gloriosa, non sunt appetenda sed potius contemnenda. Atque in hoc rerum humanarum contemptu situs est secundus humilitatis gradus qui proximè ad præcedentem accedit; hoc sensu, quod licet daremus homini multa inesse bona humana, seu naturalia, seu æquissima, non deberet tamen in iis gloriari, quia *Nihil ex illis humanis vere est gloriosum.* Cum vero sint humana illa unde homo frequentius solet haurire gloriam, idcirco attentius hæc est Veritas expendenda ad solidæ humilitatis studium.

Primum itaque illud considera quàm sit verum quod prima propositione dicitur, nullam rem esse vere gloriosam quam non commendat Dominus. Cum enim res non aliter dicatur gloriosa, quam quod communicat homini gloriam, nulla res erit verè gloriosa, nisi veram communicet gloriam. At vero quomodo veram gloriam posset communicare res humana, quam non probaret & commendaret Dominus, cum vera gloria nihil sit aliud quam ipsa Dei probatio & commendatio? Nam præterquam quod universim nulla est veritas in rebus, seu nulla res vera est nisi per respectum & relationem ad intellectum divinum, ut ait S. Thomas, prout videlicet, sic vere esse cognoscitur ab intellectu divino perfectè omnia cognoscente; hoc speciatim tamen dici potest de gloria, quod nulla sit vera nisi Deo approbante; quia omnis gloria non aliter oritur quam per approbationem alicujus judicii; & quale erit judicium, talis erit gloria; si falsum Judicium, falsa gloria; si verum judicium, vera gloria. Quodnam est autem verum judicium?

nisi Divinum? ac proinde quædam erit vera gloria, nisi quæ ex illo vero Judicio formabitur & procedet? Unde manifeste patet nullam rem esse vere gloriosam quam non commendat Dominus; & in hunc sensum dixisse Apostolum, *Mihi autem pro minimo est ut à vobis judicet, aut ab humano die; qui judicet me, Dominus est. Et tunc laus & gloria erit unicuique à Deo cum judicium de unoquoque proferat Deus.* Vide locum Apostoli & eundem affectum induc.

*I. Cor. 4.*

II. PUNCTUM.

**S**ed nulla res est in humanis quam commendat Dominus.

Si spectarentur res creatæ & humanæ ut sunt creatæ & permixtæ à Deo, sanè dicendus esset Deus illas probare & commendare: *Diligit enim omnia que sunt, & nihil odit eorum que fecit, ut ait sapiens;* Sed si considerentur ut spectantur ab hominibus ut sunt merè humanæ & transitorie, nulla proflus habita ratione finis ad quem referri debent; tunc vere dici potest nullam esse in humanis quam sic commendat Dominus, sicut eam commendant homines; cum aperte de omnibus pronunciet; *Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Quid habet amplius homo de universo labore suo quo laborat subsistet?*

*Sap. 11.*

*Eccl. 1.*

Et Christus Dominus, quare omnia bona mundi contempsit & contemnenda docuit, nisi ut hoc ipsum manifestissime declararet! O formidandam Domini sententiam in res omnes humanas; *Quia quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum!* O quàm præclare hoc intellexit qui dixit: *Qua mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta. Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror ut stercorea, ut Christum lucrificiam.*

*Luc. 16.*

*Phil. 3.*

III. PUNCTUM.

**R**es igitur nulla est in humanis vere gloriosa; Quia nulla est gloriosa quam non commendat Dominus, & nulla est in humanis quam commendet, sicut spectatur ab hominibus, humano tantum & naturali fine; Imo eas valde improbat seu potius eos qui in illis acquie-

D 3

quie-

455

*x. p. q. 16. a. 2. & 6.*



Luc. 12.

quiescunt. Stulte! hac nocte animam tuam repe-  
runt à te, quæ autem parasti, cuius erunt? Sic est  
qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives.

Ier. 9.

Contra eos autem qui inde gloriantur; Hæc  
dicit Dominus, Non gloriatur sapiens in sapien-  
tia sua, & non gloriatur fortis in fortitudine sua,  
& non gloriatur dives in divitiis suis. Sed in hoc  
gloriatur qui gloriatur, scire & nosse me, quia Ego  
sum Dominus, qui facio misericordiam & iudi-

cium & iustitiam in terra. Hæc enim placens  
mibi, ait Dominus, Quasi diceret, alia non ita  
placent ac probantur, in quibus magis solent  
gloriarì homines. Non est bona gloriatio vestra.  
inquit Apostolus. Tu tamen hoc unum penc  
bonum ducis! Exardece contra; & ora cum Sa-  
piente; Duorogavi te, ne deneges mihi an-  
tequam moriar; vanitatem & verba mendacis  
longe fac à me.

1. Cor. 4.

Prov. 30.

## FERIA QUARTA.

### DE TERTIO HUMILITATIS GRADU QVI APPARET IN TURBATA VIRGINE, AD LAUDES SUAS.

*Quæ cum audisset, turbata est in sermone ejus, & cogita-  
bat qualis esset ista salutatio. LUC. I.*

#### VERITAS PRACTICA.

Ad laudes nostras tremere potius convenit,  
quàm exultare.

**RATIO EST,** Quia in tentatione & periculo  
peccati tremendum est potius quàm exultan-  
dum.

Sed laudes nostra, nostra sunt tentationes; nostra  
sunt peccandi pericula.

Ergo in his tremendum potius quàm exultan-  
dum Quod tamen rarum est.

#### I. PUNCTUM.

**P**RIMO illud est supponendum quod  
ait S. Bernardus de Beatissima Virgine,  
turbata est, sed non perturbata. Deinde  
audiendi sunt sancti Patres atque Inter-  
pretes, qui hanc turbationem ad humilitatem  
ejus præcipue referunt. De apparitione Angeli  
non fuit turbata, inquit Lyranus, sed de salutatio-  
ne insolita, quia nihil mirabilius est vere hu-  
mili, quàm sua exaltatio. Erat cogitans cum ve-  
recundia quia pavebat, ait S. Ambrosius. Sed

quid pavebat? Laudes scilicet suas. Licet enim  
ab his, neque ab ullo objecto induceretur in  
peccatum: sic se tamen ubique gerebat & con-  
tinebat, sicut si peccatis esset obnoxia, ut nos  
scilicet peccatores sic disceremus nobis cavere  
sic disceremus humilitatem conservare, tre-  
mendo potius sicut Illa tremuit, ad Laudes no-  
stras, quàm exultando, sicut cæteri hominum  
solent exultare, atque ut ita exultent se mutuis  
celebrant laudibus: Tenent tympanum & cy-  
tharam, & gaudent ad sonitum organis

Iob. 21.

Tu contra contemplare attentius Veritatem  
propositam, cujus Ratio est evidens, quia in  
tentatione & periculo peccati, tremendum no-  
bis est potius quàm exultandum. Nam si cre-  
dimus peccatum esse malum ut fides docet; &  
si ad apprehensionem mali tremimus, ut natu-  
ra experitur, quid sequitur nisi timor & tremor  
in tali periculo, Quasi à facie colubri, vel Leo-  
nis, & sicut agebat David, Timor & tremor ve-  
nerunt super me. Licet vero non sentiat ille  
tremor quia peccatum non est malum sensibile  
perinde tamen in effectu sentiri suo modo de-  
bet, sicut in affectu. Si Dominus ego sum, ubi est  
timor meus? Responde, & nisi sit timor in peri-  
culo

Eccles. 21.

Psal. 54.



*Ecclesi. 1.* culo peccati, responde nullum in te esse timorem Dei, quia ut Ipse ait in scripturis: *Timor Domini expellit peccatum.*

II. PUNCTUM.

*Prov. 27.* **S**ed laudes nostra, nostra sunt tentationes, nostra sunt peccandi pericula. Sic aperte Sapiens; *Quomodo probatur in confessorio argentum & in fornace aurum, sic probatur homo, ore laudanti.* Et S. Augustinus, *tentamur*, inquit, *his tentationibus quotidie Domini, sive cessatione tentamur, quotidiana fornax nostra est humana lingua.* Et rursum: *Facta qua immo: se sunt hominibus, habent tentationem periculosissimam ab amore laudis.* Quid est enim tentari nisi sollicitari & impelli in peccatum? At quis neficiat ex auditis Laudibus facile esse lapsum in superbiam, in vanitatem & praesumptionem animi, quae cum manifestissime peccata sint, consequens est ut Laudes quae nos in illa inducunt, tentationes sint & peccandi pericula.

*Becl. 11.* *Hom. 59.* *Isa. 7.* Quamobrem quod dixit Sapiens, *Ante mortem ne laudes hominum quemquam*, sic S. Maximus apte interpretatur, *Ne laudantem adulatione moruat, nec laudatum tentet elatio.* Unde & Propheta graviter. *Popule meus qui te beatum dicunt, ipse te decipiunt, & viam gressuum tuorum dissipant.* Ah caeci & miseri! sic volumus decipi & dissipari!

III. PUNCTUM.

*Prov. 24.* **A**d laudes ergo nostras tremere potius convenit quam exultare. Nemo enim sanus exulteret in damni imminentis periculo: Nemo tum sapiens, non sibi caveat, cum vel in hoc sapientis & stulti ponatur discrimen. *Sapiens,*

inquit Scriptura, *timet & declinat à malo, stultus transiit & confidit.* Sic sapienter S. Augustinus: *Contristor laudibus meū, cum vel ea laudantur in me, in quibus ipse mihi displiceo; vel etiam minor bona & leviora pluvia asimantur, quam a simanda sint.* Itemque alibi ad rem nostram aptissime: *Laudes ista vestra gravant nos potius, & in periculum mittunt, toleramus illas, & tremimus inter illas.*

Sic S. Gregorius: *neceffe est, inquit, ut cūm audientium utilitati non proficet, mentem nostram fama laudabilis non elevet sed fatiget.* Quo de argumento Idem fulsime in illud Jobi, *si vidi solem cum fulgeret, & Lunam incidentem clare, & letatum est in abscondito cor meum, & osculatus sum manum meam ore meo, quia est iniquitas maxima, & negatio contra Deum altissimum: quae omnia applicantur vanitati & superbiae.*

Itane vero sentis tam grave esse peccatum? Hic duplex error est quem committis; vel enim non putaste ita superbum & vanum; vel tuam superbiam & vanitatem tam grave esse peccatum. Contra vero audi Sanctum Jacobum, *Nunc autem exultatis in superbia vestra, omni exultatio salu maligna est.* Expende singula. Sicut enim tuum est quod dicit, *exultatis*, sic plane quod adjungit, *omnis exultatio salu maligna est.*



FERIA



# FERIA QUINTA.

## DE QVARTO HVMLITATIS GRADV CONSIDERANDO IN HIS MARIE AD ANGELVM VERBIS.

*Quomodo fiet istud, quoniam virum non cog-  
nosco. LUC. 1.*

### VERITAS PRACTICA.

Humilitas ita pugnat cum honoribus, ut non repugnet Obedientiæ.

*RATIO EST, Quia humilitas ita pugnat cum honoribus, ut non repugnet Divinae Voluntati. Sed si repugnaret Obedientiæ, repugnaret Divinae Voluntati.*

*Ergo ita pugnat cum honoribus, ut non repugnet Obedientiæ. Quod humilitatis Cultoribus imprimis considerandum est.*

#### I. PUNCTUM.

**Q**UOD erat Annuntiationis Angelicæ præcipuum caput de concipiendo & pariendo Altissimi Filio, postquam audivit humillima virgo: Quomodo, inquit, fiet istud, quoniam virum non cognosco? quasi diceret si hoc ita est ordinatum à Deo ut concipiam filium non repugno divinæ ordinationi, & parebo statim atque cognovero quomodo Virgo possit concipere sine viro. *Facendum credit, inquit S. Ambrosius, quæ quomodo fiet, quærit. Legerat, Ecce Virgo concipiet, ideo futurum credidit; sed quomodo fieret, non legerat.*

Hinc autem eruitur Veritas valde practica, plurimumque consideranda. *Quod ita humilitas pugnat cum honoribus, ut non sit pertinax nec repugnet Obedientiæ. Quia videlicet non repugnat Divinæ Voluntati. Quid clarius? Quomodo enim humilitas virtus esset, & acceptissima Deo, si Deo repugnaret? Aut quomodo fieri*

posset ut Deo repugnaret, cum non pugnet tam acriter cum honoribus, nisi quia persuasum habet honores pugnare cum Deo? Sive ut clarius dicamus, non repugnat honoribus, nisi ut non repugnet Deo, acceptando honores quos ipse in Scripturis tam sæpe improbat. *Noli querere à Domino ducatum: neque à rege cathedram honoris. Nolite in sublimia tolli.* Hinc S. Augustinus, *Imperus nobis & in hoc genere continentiam, Da quod jubes, & jube quod vis.* Tu nosti de hac re ad te gemitum cordium mei, & flumina oculorum meorum. Ne scilicet plus vel minus honoris quam velle Deum, sibi assumeret. Itane tu gemis propterea?

#### II. PUNCTUM.

*Sed si Humilitas repugnaret Obedientiæ, repugnaret Divinae Voluntati.*

Non est enim alia certior via cognoscendæ divinæ Voluntatis, quàm per Obedientiæ quæ legitimis redditur Superioribus, per quos nos ita certo Deus regit. *Ut qui potestatis resistat, inquit Apostolus, Dei ordinationi resistat; qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.* Quæ quidem ab Apostolo dicta sunt de iis principibus, quorum vita tota erat impietas, ut ait S. Basilus, qui inde manifeste colligendum docet, quàm potiori iure dicendum sit, illum ordinationi & voluntati divinæ non obedire vel resistere, qui Præpositis, quos vocat spirituales, non obediverit vel resistit.

Neque alia de causa dictum putat sanctus Gregorius à Scriptura, *Melior est Obedientiam quàm victimas, & susculcare magis quam offer-*

Ecc. 7.

Luc. 12.

10. Conf.

37.

Rom. 13.

Cap 26

Const. mon

1. Reg. 13.

offer-



offerre a lipem arietum, quoniam quasi peccatum ariolandi est, repugnare; & quasi scelus Idololatria, nolle acquiescere. Sic enim scribit in hæc verba: Qui repugnant, quia divinam voluntatem se scire melius aestimant: Quasi ergo peccatum ariolandi est repugnare, quia velut contempto divino altari ad aras Demonum responsa percipiunt, dum cordis sui praestigiosis ac superbi ad inventionibus credunt, & salubribus Pralatorum consiliis contraria sentiendo, refragantur. Ex quibus quidem verbis non modo patet quàm verum sit quod qui repugnet Obedientiæ, repugnet Divinæ Voluntati; sed quàm grave sit & perniciosum, sic repugnare Expende hanc gravitatem. Reformida periculum, Et propterea vide, si vacat quæ de hoc ipso scripturæ loco fusius habentur in 2. parte, sabbato infra Hebdomadam quartam Paschæ.

III. PUNCTUM.

**H**UMILITAS igitur sic pugnat cum honoribus, ut non repugnet Obedientiæ, Ne repugnet divinæ voluntati, quæ per obedientiam declaratur. Quæ quidem cum Deo repugnantia tam aliena est à vera humilitate, ut quod scribit S. Bernardus, Totius humilitatis summa in eo videatur consistere, si voluntas nostra Divinæ Voluntati subiecta sit; sicut ait Propheta, nonne Deo subiecta erit anima mea?

Serm. quod voluntas in eo videatur consistere. si voluntas nostra Divinæ Voluntati subiecta sit; sicut ait Propheta, nonne Deo subiecta erit anima mea?

1. p. pastor. 6. 6.

In quam sententiam sic apte S. Gregorius: Sunt nonnulli qui ex sola humilitate refugiunt, ne eis quibus imparis se aestimant, preferantur; quorum profecto humilitas si ceteris quoque virtutibus cingitur, tunc ante Dei oculos vera est, cum ad respuendum hoc quod utiliter subire precipitur, pertinax non est. Neque enim vere humilis est qui superni nutus arbitrio ut debeat praeesse intelligit, & tamen praeesse contem-

nit: sed divinæ dispositionibus subditus, atque à vitio obstinationis alienus, cum sibi regimini culmen imperatur, si iam donis praeventus est quibus & aliis praeest & ex corde del et fugere, & in vitio obedire, Quod sequenti capite confirmat exemplo Moysis, qui praeesse, inquit, tanta multitudini & noluit & obedivit. Superbus enim fortasse esset, si ducatum plebis innumera sine trepidatione susciperet, & rursum superbus existeret, si Authoris imperio obedire recusaret. Utrobique ergo humilis, utrobique subiectus, & praeesse populis semetipsum metiendo noluit, & tamen de imperantis viribus presumendo consentit. Id ipsumque repetit in epistolis, Nec ad appetendum locum procerax insistere, nec ad repellendum contumax debet inveniri. Unde indignus ego ad suscipienda Episcopatus onera, iussioni Omnipotentis Dei, vestraque meruitati subdidi.

6. 7.

Ep. 31.

Sic denique ipse Christus Dominus, accipiens, ut ait S. Petrus, à Deo Patre honorem & gloriam, docuit nos sic esse humiles in honoribus fugiendis & acceptandis, ut in utroque univiam spectemus Dei voluntatem. Per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam, prout ipse Dominus ordinavit.

2. Pet. I.

2. Cor. 6.

Itane te comparas ad utrumque indifferenter ex hoc motivo? Vide ne superbus sis in ipsis honoribus aliquando fugiendis: & quanto magis in acceptandis? Est qui nequiter humiliat se, & interiora eius plena sunt dolo, Cave.

Eccles. 19.





## FERIA SEXTA.

DE QUINTO HUMILITATIS GRADU,  
QVI EST MAXIME PROPRIVS.  
BEATISSIMÆ VIRGINI:

*Ecce Ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum  
tuum. Luc. I.*

## VERITAS PRACTICA.

Quò quis est maior, eò & humilior.

**RATIO EST,** Quia quò quis se magis obstric-  
tum Deo sentit, eò est humilior.  
Sed quò quis est maior, se magis obstric-  
tum Deo sentit, si vere sentit.  
Ergo & est humilior. Aut certe humilior esse de-  
bet, vel maior esse desinit.

## I. PUNCTUM.

**V**IDE humilitatem; Ancillam se dicit  
qua Mater eligitur; dicebat humilita-  
tem proferre, qua Humile erat pari-  
tura. Sic paucis S. Ambrosius. Fufius  
vero S. Bernardus, admirans quod in Actis A-  
postolorum non nisi post alias mulieres no-  
minatur, Itane, inquit, mulierum sese ultimam  
exhibebat ut novissima omnium poneretur? Et  
post pauca, Cum Maria, quando major erat,  
humiliaret se, non modo de omnibus, sed & pra  
omnibus; merito facta est novissima prima, quò  
prima cum esset omnium, sese novissimam facie-  
bat. Merito facta est omnium Domina, qua se  
omnium faciebat ancillam. Merito denique super  
Angelos exaltata est, qua & infra viduas & po-  
nentes, infra eam de qua septem ejecta fuerant  
dæmonia ineffabili sese mansuetudine inclinabat.  
illud videlicet legerat quod ait Sapiens, quanto  
magnus es, humilia te in omnibus, & coram  
Deo inveniens gratiam.

Atque hinc nata Veritas modo expenden-  
da, *Vi quò quis est maior, eo se humilior; Quia*

videlicet quò quis se magis obstric-  
tum Deo sentit, eò esse humilior decet. Nam cum  
humilitati hoc sit maxime proprium & essen-  
tiale ut hominem subijciat Deo, quid poten-  
tius ad hanc subiectionem magis promoventi-  
dam quam si quis se agnoscat magis illi obstri-  
ctum? Tum enim si generosus est animus, gra-  
titudinem movet ad agnoscendum Benefa-  
ctorem suum: aut si degener & ignarus est,  
saltem timet ne eò gravius peccet & puniatur  
quò majorem habebat obligationem non pec-  
candi, *Quem maxime diligebam, adversatus est  
me! Hoc nimis inhumanum.*

Iob. 19.

Adde quod cum proclivius sit & periculo-  
sius & multis & magnis acceptis donis super-  
bire & efferi, periculum illud cautio-em me-  
rito quemquam reddat & sibi attentorem, ne  
labatur; unde illi qui vacat proximo recupe-  
rando, maxime commendatur, *Attende tibi  
ne incidas.*

Ecc. 29.

Denique cum Dei opera sint perfecta, quo-  
ties augetur Charitas, toties augetur necesse  
est humilitas, velut radix in arbore, aut velut  
pedes in humano corpore; cum alioquin cæ-  
tera superposita ruerent, & fieret illius ho-  
minis ruina magna. Hinc apte sapiens; *Qui  
altam facit domum suam, quare ruinam: Nisi  
scilicet par fundamentum jacit. Itane tibi pro-  
vides!*

Prov. 17.

## II. PUNCTUM.

**S**ED quo quis est maior, eo se magis obstric-  
tum Deo sentit, si vere sentit & judicat. Nam un-  
de est illa magnitudo, nisi à Deo? Non po-  
test.

est.

Act. 1.  
ser. de verb.  
Apo. si-  
guum ma-  
gnum.

Ecc. 3.



*Joann. 3.* test homo accipere quicquam, inquit S. Joannes, nisi fuerit ei datum de celo. Et quomodo quis esset magnus nisi hoc agnosceret, quod parvos ne quidem latet? Quomodo autem id agnosceret, nisi se propterea magis obstrictum sentiret, cum mera sit Dei Bonitas & Misericordia, quod sit illis donis præventus? *Quis enim prior dedit illi, & retribuetur ei? Quoniam ex ipso & per ipsum & ipse sunt omnia, Ipse gloria in sæcula, Amen.* Nonne id agnoscis cum Apostolo? Vis illud etiam sancti Augustini dictum: *Quia merita tua non præcesserunt: beneficia Dei te præueniunt.*

III. PUNCTUM.

*Hom. 9. in Evang.* **Q**uò quia est igitur major, ed & humilior. Quia magis est obligatus Deo, siue ob accepta bona. siue ob eorum rationem reddendam. *Cum enim augetur dona,* inquit S. Gregorius, *rationes etiam crescunt donorum. Tanto ergo esse humilior atque ad seruendum promptior quisque debet ex munere, quanto se obligationem conspicit in reddenda ratione.* Et licet illa reddendæ rationis abesset obligatio, sola Dei maior cognitio & Charitas hanc maiorem humilitatē secum aduheret, quia quò cer-

te Deus magis cognoscitur & amatur, eò minus coli & amari quàm par est, agnoscutur, ac proinde magis se humiliat, qui magis amat; Unde est illud Cantici Canticorum; *si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet illam* Sic qui ardentiores sunt in Charitate, ac propterea Seraphim dicti sunt, sunt humiliores & præ humilitate, caput pedesque velant, *ut quod deest affectui,* inquit S. Joannes Chryostomus, *hoc uelo obtegant.*

O quam longe sumus ab hoc statu, ait idem Sanctus, si quid forte sanctius fiat, totum hoc exhaurit superbia! Sunt nimirum quam pluri similes illi Statuæ, cujus caput erat ex auro optimo pectus & brachia ex argento, venter & femora ex ære: sed pars quædam pedum fictilis, ubi percussa statua statim corrumpit, & comminuta est. Obruuntur scilicet Dei donis, qui non inde magis humiliantur, ut illa sustineant & ipsi sustententur. *Dejecisti eos dum alleuarentur. Quomodo facti sunt in desolationem! subito defecerunt: perierunt propter iniquitatem suam. Quomodo cecidisti de celo Lucifer, qui mane oriebaris? Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus.*

SABBATO.

DE SEXTO HUMILITATIS GRADU,  
IN VERBO INCARNATO.

*Et Verbum Caro factum est, & Habitat in nobis.*

Ioan. 1.

VERITAS PRACTICA.

Se antepōnit Christo, qui se omnibus non postponit.  
**RATIO EST.** *Quis qui se illi præfert quem Christus sibi præponit, se antepōnit Christo. Sed qui se omnibus non postponit, se illi præfert quem Christus sibi præponit.*  
*Ergo & se antepōnit Christo; Quodcum sit intolerandum, plane necesse est nos infra omnes abijcere.*

I. PUNCTUM.

**S**TATIM atque sanctissima Virgo verbis Angeli, seu Deo sic ordinanti, ut esset Mater Filij, consentium præbuit, cum **VERBUM CARO FACTUM EST, ET HABITAVIT IN NOBIS.** O admirabile commercium. Contemplare omnia pensulatim. Corpus humanum ex purissima Carne & Sanguine Immaculæ Virginis formatur



matur à Spiritu sancto, seu à rota Trinitate per suam maximam Bonitatem. Anima ex nihilo creatur, sicut & cætera, quæ illi Corpori infunditur; Verbum Dei qui est Filius Patris, secunda Persona sanctissimæ Trinitatis, se illi Humanitati tam perfecte unit ut ex duabus naturis, divinâ & humanâ, exurgat una Persona quæ dicitur JESUS CHRISTUS, verus Deus, verus homo, sua non deferens dum assumit nostra. *O Mysterium quod fuit à saculo & generationibus absconditum, nunc autem manifestatum sancto eius! Admirare, adora, & illud Apostoli penitus tibi infige, Nihil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitantes, non qua sua sunt singuli considerantes, sed qua aliorum. Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo; sed SE METIPSUM EXINANIVIT formam servi accipiens; Id est. se ita dimisit & humiliavit infra omnes homines, sicut servus infra Dominum suum, occultans quod erat & assumens formam, quæ præ divina nihil erat. Sic te ipsum humiliat; Sic plane ita necesse est, ut nisi te postponas omnibus, te anteponas Christo. Quod quia nollis, si crederes ita verè esse, vide accuratè quàm sit verum ex proposita Veritate.*

Colof. 1.

Ph. 1. 2.

Eman. 1a.

Ac primo illud quod dicitur qui se illi præfert quem Christus præponit, se Christo antepont; non aliter est probandum quam ex ipsis probatis terminis. Quid enim evidentius? revolve propositionem: Quid dubij? nonne si ambulando præcederes quem proxime sequitur Christus, Christum præcederes? sic plane si animo, si cognitione tua te illi præfers quem sibi Christus facit præcedere, præcedis ipsum Christum. O rem omnino miram, & tamen veram!

## II. PUNCTUM.

**S**ED qui se omnibus non postponit, se illi præferre quem Christus sibi præponit.

Isa. 53.

Ps. 21.

Duo hic essent probanda. Primum quod Christus se postposuit omnibus. Sed vel ex Scripturis id apertissimum est, quibus dicitur novissimus virorum, verus, & non homo: opprobrium hominum & abjectio plebi; Vel reservatur fufius exponendum in 2. parte ubi de eius comparatione cum Barabba: unde quod restat alterum sic declaratur.

Nam qui se omnibus non postponit, se præponit vel adæquat aliquibus, sive plures illi sint, sive unus, nihil refert, Esto sit vel unus cui te præferas, tam vere te illi præfers quem sibi Christus præponit, quàm verum est se Christum postponere omnibus, nam ille unus inter omnes recensetur quibus se Christus postponit, aut non se postponit omnibus. Sicut si unus esset pro quo non esset Christus mortuus, non esset mortuus pro omnibus, ita plane si unus esset quem sibi non præferret, non se postponeret omnibus, unde tam necesse est fateri Christum se illi postponere cui te præfers, quàm non disiteris illum se infra omnes abjecisse. Atque ex consequenti tam certa est propositio, Quod qui se omnibus non postponit, se illi præfert quem Christus sibi præponit, ut de ea minus dubitare possis quam Christus sese exinaniverit formam servi accipiens. Dubitasne de hac eius humilitate? Dubitasne Christum se fecisse humillimum & postremum omnium? Non audivisti quod in humilitate iudicium eius sublatum est? id est præ vilitate & contemptu, jus ei non est redditum, cum accusaretur: quod tamen nulli negatur hominum.

A. 2.

## III. PUNCTUM.

**S**E igitur Christo antepont, qui se omnibus non postponit, cum se illi antepont quem sibi Christus tam vere præponit, quam se vere postponit omnibus. Quod de se fatetur ingenuè sanctus Bernardus: Quoties, inquit hominibus præesse desidero, toties Deum meum præire contendo. O quanta inde necessitas sui humiliandi! O quam sapienter ille alius dicit qui de Imitatione Christi & de contemptu mundi scripsit: Non nocet si omnibus te supponas. nocet autem plurimum si vel uni te præponas. Hoc ante pridem sic S. Joannes Chrysostramus: Quod si recte sapimus, nullos etiam nobis esse minores arbitrabitur, sed nos excelli ab omnibus hominibus dicemus; Et hoc dico non de nobis qui innumeris sumus immeriti peccati, sed etiam si quis sibi plurimorum bonorum gestorum conscius sit, nisi apud se sentiat quod omnium sit postremus; nulla ei futura utilitas est ex omnibus suis bonis operibus.

Hum. 1. super mis-  
sus est.L. b. 1. de  
Imit. Ch.  
c. 7.Hom. 33. in  
Genes.

Sanctus quoque Bernardus præclare admonet: Si in quoniam statu, inquit, unumquemque nostrum habeat Deus, liquido cognoscemus,

Serm. 37.  
in Caut.

nec



nec supra sane, nec infra sedere deberemus, veritati omnino acquiescentes. Nunc autem quia consilium hoc posuit tenebras latibulum suum, & sermo absconditus est à nobis, ita ut nemo sciat si dignus sit amore vel odio : iustius rursusque profecto iuxta ipsius veritatis consilium, novissimum nobis locum eligimus. Non est ergo periculum quantumcumque te humiliter; est autem grande malum horrendumque periculumque; si vel modice plus vero te extollas, si vel uni videlicet in tua cogitatione te praeferas. Noli te comparare maioribus, noli minoribus, noli aliquibus, noli uni. Et propterea non mediocrem, non vel penultimū, non ipsum saltem inter novissimos eligere locum nos voluit, sed recumba inquit, in novissimo loco

ut solus videlicet omnium novissimus sedeat, teque nemini non dico praeponas sed nec comparare praesumas. Luc. 14.

Hæc ex multis pauca ; unde satis videas quid deploras pro præterito, & quid in futurum statuas. *Excelsi statura succidentur, Isa. 10, & sublimes humiliabuntur.* Vide in Indicibus, Verbo Humilitas.

